

elby Zuercher

**STATUTEN EN HUISHOUDELIJK
REGLEMENT DER SOCIAAL-
DEMOCRATISCHE ARBEIDERS-
:: PARTIJ IN NEDERLAND ::**

ALS RECHTSPERSOON ERKEND BIJ KONINKLIJK
BESLUIT VAN 22 SEPTEMBER 1897
GEWIJZIGD, WELKE WIJZIGING IS GOEDGEKEURD
BIJ KON. BESLUIT VAN 28 SEPTEMBER 1918, No. 84

BENEVENS HET

VERKIEZINGSPROGRAM (1922)

EN HET

GEMEENTEPROGRAM (1919)

DER S. D. A. P.

VERKIEZINGSPROGRAM.

Ontwapening.

Actie voor nationale en internationale ontwapening. Stelselmatige en snelle beperking der persoonlijke en financiële militaire lasten, om ten spoedigste tot volledige ontwapening te geraken.

Vrijstelling van militairen dienstplicht voor ernstige dienstweigeraars.

Afwijzing van alle militaire overeenkomsten.

Buitenlandsche politiek.

Bevordering der omvorming van den Volkenbond tot een democratisch organisme, tegen imperialisme en militarisme, met toelating van alle naties.

Medezeggenschap der volksvertegenwoordiging in de samenstelling der delegatie naar den Volkenbond, met vertegenwoordiging daarin van de politiek georganiseerde arbeidersklasse.

Afschaffing der geheime diplomatie door openbaarmaking van alle verdragen en overeenkomsten en verzekering eener grondige parlementaire controle op het buitenlandsch beleid.

Streven naar een spoedige oplossing van het Nederlandsch-Belgisch geschil met loyale erkenning der wederzijdsche economische belangen.

Bedrijfspolitiek.

Socialisatie van bedrijven, die in algemeene behoeften voorzien en waar beheer of prijsvorming monopolistisch zijn of dreigen te worden.

In voedings- en kleedingbedrijven overheidsregeling, betreffende productie, aanvoer, distributie en prijsvorming, ter voorbereiding der socialisatie.

Wettelijke medezeggenschap der hand- en hoofdarbeiders in het bedrijf.

Openbare controle op het bedrijfsleven in het belang van arbeiders en verbruikers.

Landbouw.

Geleidelijke socialisatie van den grond, in de eerste plaats van: gronden, die door gebrekkige afwatering of door nalatigheid der eigenaren minder productief zijn dan mogelijk is; woeste gronden die voor ontginning of bebossching in aanmerking komen; gronden

die niet door of vanwege den eigenaar worden bebouwd; gronden, die door overlijden van kinderlooze eigenaren vrij komen.

De onteigende groot- en middenbedrijven worden in eigen beheer genomen onder bedrijfsboeren, de kleinere voorloopig verpacht, zoodat den pachter bij goed beheer een ongestoord gebruiksrecht verzekerd is.

Stichting van gemeenschaps-landbouwbedrijven.

Wettelijke pachtcommissies aan wier beslissing pachtvoortzetting, pachtsom en vergoeding voor den vertrekenden pachter onderworpen zijn.

Verleening van het jachtrecht aan den landgebruiker.

Vervallen der heerlijke jachtrechten.

Afschaffing van bod- en strijkgelden.

Verbetering en veralgemeening van het landbouwonderwijs.

Betere regeling van het recht op pachtvergoeding bij schade.

Verplichte ruilverkaveling.

Uitvoering der grondwetsherziening.

Uitvoering van de grondwettelijke bepalingen omtrent toekenning van verordenende bevoegdheid aan nieuwe bij de wet in te stellen organen, met name regelende de positie der arbeiders in het bedrijf.

Deelneming van leeken aan de rechtspraak over de toepassing der bedoelde verordeningen.

Vervanging der huidige sociale en economische staatscommissies en -raden door een wettelijk ingestelden Centralen Economischen Raad.

Vrouwenbelangen.

Wettelijke premie-vrije moederschapszorg voor allen, die haar behoeven, bij afzonderlijke wet.

Met het oog op de gezondheid van moeder en kind bescherming van arbeidsters.

Gelijke benoembaarheid voor mannen en vrouwen.

Gelijk loon voor gelijken arbeid in overheidsdienst voor mannen en vrouwen, gehuwden en ongehuwden.

Wijziging der huwelijkswetgeving, o.a. tot opheffing der achterstelling van de vrouw bij den man en tot verzekering voor de vrouw van medebesikking over de inkomsten van het gezin.

Arbeidswetgeving.

Krachtig tegengaan van alle reactie op sociaal gebied.

Spoedige loyale uitvoering der Arbeidswet. Bescherming van den landarbeid.

Ratificatie der arbeidsverdragen van Washington, Genua en Genève.

Wettelijke regeling der ziekteverzekering zonder

premie-betaling van de arbeiders met volledige waarborgen der uitkeeringen voor alle arbeiders onder alle omstandigheden. Aanvaarding uitsluitend op dezen grondslag van een uitvoering door de gezamenlijke centrales van arbeiders en werkgevers. Voldoende regeling der ziekteverzorging.

Verbetering en uitbouw van de gemeenschapszorg voor ouden van dagen, handhaving der actie voor Staatspensioen.

Werkloozenzorg.

Wettelijke regeling der werkloosheidsverzekering met vorming van een Rijksfonds voor crisiswerkloosheid.

Spoedige en omvangrijke verschaffing van productieven arbeid; waar dit niet mogelijk is, steun aan alle crisis-werkloozen, zoodanig, dat behoorlijk levensbestaan is gewaarborgd.

Woningnood.

Onverkorte uitvoering der woningwet door krachtige en onafgebroken bevordering van den woningbouw, vooral door bouwverenigingen en gemeenten, met handhaving van een behoorlijk woningpeil.

Financiën.

Verhooging van het onbelastbare bestaansminimum in de inkomstenbelasting.

Heffing der grondbelasting naar de verkoopwaarde, waarbij de kleine boer dient te worden ontzien.

Invoering van staatserfrecht.

Versterking der rijksmiddelen uit openbare bedrijven zonder belasting van levensbehoeften.

Afdoende regeling der financieele verhouding van rijk en gemeenten.

Krachtige bezuiniging door doeltreffende organisatie der huishouding van den staat, mits de sociale voorzieningen daaronder niet lijden.

Verzet tegen alle buitenparlementaire inmenging in regeerbeleid van groot-kapitalistische belangengroepen.

Handelspolitiek.

Behoud van den vrijhandel, mede ter zoo spoedig mogelijke overwinning der internationale crisis.

Tot behoud of uitbreiding van werkgelegenheid kan, zoolang de valuta-concurrentie zich ernstig doet gelden:

1e bij opdrachten van de overheid en semi-overheids-bedrijven aan binnenlandsche producenten bij redelijke prijzen de voorkeur gegeven worden;

2e aan levensvatbare, doch bedreigde bedrijven, onder overheidscontrole op het bedrijf, crediet of steun door den staat verschaft worden.

Onderwijs.

Verplicht onderwijs gedurende 9 jaren van het zesde tot het 15e jaar. Tegengaan van de versplintering der scholen met behoud van de financieele gelijkstelling.

Lichamelijke opvoeding van jongens en meisjes, zonder verband met het militarisme.

Wettelijke verplichting der gemeentebesturen tot lichamelijke verzorging der leerlingen.

Salarieering der onderwijzers op denzelfden grondslag van de Rijksambtenaren.

Verbetering van de opleiding tot onderwijzer, ook voor vak- en nijverheidsonderwijs.

Bevordering van verstrekking van middelbaar en hooger onderwijs aan begaafde kinderen van onbemiddelden.

Wettelijke verplichting der gemeenten tot inrichting van voorbereidend onderwijs waar dit verlangd wordt.

Verplicht voortgezet onderwijs gedurende drie jaren.

Invoering van de democratische schoolinrichting.

Uitbreiding van het nijverheids- en vakonderwijs, mede ter opleiding van arbeiders tot medezeggenschap in het bedrijf.

Bevordering van proefscholen voor nieuwe onderwijsmethoden (Arbeidsschool, Montessori).

Alcoholisme.

Bestrijding van het alcoholisme, o.a. door invoering van een wet op de Plaatselijke Keuze.

Koloniën.

Ontwikkeling in de richting van zelfbestuur onder inheemsche leiding ter voorbereiding der onafhankelijkheid.

Wettelijke gelijkheid voor alle rassen voor zoover met de eigen gesteldheid van elk ras is overeen te brengen.

Democratiseering van den Volksraad en van de vertegenwoordigende lichamen in Suriname en Curaçao, en uitbreiding hunner bevoegdheden.

Wettelijke waarborgen voor een ongestoord verenigingsleven.

Sterke uitbreiding van het onderwijs.

Invoering van een moderne arbeidswetgeving.

Krachtige bevordering der volksgezondheid.

Beperking van aammaak en verkoop van opium om geleidelijk tot een algemeen opiumverbod te komen.

Wettelijk verbod van het gebruik van alcoholhoudende dranken voor de niet-Europeesche bevolking.

Gouvernements-exploitatie der natuurlijke rijkdommen des lands.

Sterk progressieve winstbelasting.

Krachtige bevordering van het inheemsche bedrijfsleven.

Sociaaldemocratische Arbeiderspartij in Nederland.

Als rechtspersoon erkend bij Kon. Besl. van 22 Sept. 1897.

Gewijzigd, welke wijziging is goedgekeurd bij Kon. Besluit van 28 September 1918 No. 84.

Bewijs van Lidmaatschap

voor Mrs. Swinkma

ingeschreven als Lid der Afd. Leekhuizen van de S. D. A. P.

Het Afdeelingsbestuur,

Namens het Partijbestuur,
de Partijsecretaris,
C. WERKHOVEN.

D. R. van Goy Secretaris.

Datum van afgifte leekhuizen 192 2

De contributie wordt per week betaald; de week contributie bedraagt minder dan f 10.—; de leden kunnen per week voor hun lidmaatschap bedanken.
maand

HET VOLK

DAGBLAD VOOR DE ARBEIDERSPARTIJ

HOOFDREDACTEUREN:

Mr. P. J. TROELSTRA en J. F. ANKERSMIT

DIRECTEUR: H. MASEREEUW.

Geeft uitgebreid Binnen- en Buitenlandsch nieuws.
Uitstekende Kamerverslagen. - Boekbesprekingen en
Kunstrubriek. - Sportnieuws. - Goed verzorgde Feuilletons.

BIJLAGEN: het „Populair Wetenschappelijk Bijvoegsel”,
„Zondagsblad” met Schaak- en Damrubrieken
en een Kinderblad.

GRATIS ONGEVALLLENVERZEKERING.

Abonnement f 3.25 per 3 maanden - 25 ct. per week.

Administratie: Keizersgracht 376 - Amsterdam.

DE NOTENKRAKER

POLITIEK-SATIRIEK WEEKBLAD

REDACTEUR: A. M. DE JONG.

Oorspronkelijke teekeningen van TIERK BOTTEMA,
ALB. HAHN JR., JORDAAN, G. V. RAEMSDONCK,
WILLEM V. SCHAIK e.a. - Steeds geheel „Up to date”.

Administratie: Keizersgracht 376 - Amsterdam.

Het arbeidersnieuwsblad voor Rotterdam, Schiedam,
Dordrecht, Delft, Gouda en omgeving is het dagblad

VOORWAARTS

Uitgebreide Nieuwsrubrieken - Uitstekende Vrouwen-,
Kinder-, Scheepvaart- en Variarubrieken.

Prijs: één kwartje per week.

Administratie: Gedempte Slaak - Rotterdam.

N. V. „ONTWIKKELING”

AMSTERDAM, Paleisstraat 43. Tel. N. 6243
ROTTERDAM, West Kruiskade 33. Tel. 14276

is de boekhandel voor alle sociaal-democraten,
vakverenigings- en arbeiders-coöperatieleden.

**Boekwerken, Plaatwerken, Tijdschriften,
Brochures en Kinderboeken.**

**Alles wordt door ons even goed als door anderen
geleverd. Steeds zijn groote voorraden aanwezig.
Verzending door het geheele land.**

Elk Gemeenteraadslid leest

DE GEMEENTE

**Orgaan van de Vereeniging van Sociaal-Dem.
Gemeenteraadsliden**

**onder redactie van J. F. ANKERSMIT,
W. H. Vlieg en F. M. WIBAUT.**

**Verschijnt den eersten en derden Donderdag
van elke maand.**

Abonnementsprijs f 3.— per jaar.

Administratie:

H. MASEREEUW, Keizersgr. 378, Amsterdam.

DE PROLETARISCHE VROUW

Weekblad voor Arbeidsters en Arbeidersvrouwen.

**Orgaan van den Bond van Soc.-Dem. Vrouwen-
Propaganda-clubs.**

Redactrice: C. POTHUIS-SMIT.

Met als bijvoegsel ONS KINDERBLAADJE.

Redactie: M. WIBAUT-B.v.B en L. E. TILANUS.

Abonnementsprijs f 0.50 per drie maanden.

Vraagt proefnummers aan bij de administratie

„De Proletarische Vrouw”:

KEIZERSGRACHT 376 - AMSTERDAM.

De Socialistische Gids

Maandblad der Sociaal-
Democratische Arbeiderspartij

Onder Redactie van C. S. Adama v.
Scheltema, Mr. W. A. Bongers, F. van
der Goes, R. Kuyper, Henri Polak,
Mr. P. J. Troelstra, W. H. Vliegen en
Dr. Th. van der Waerden.

Verschijnt den eersten van elke maand in 6 vel-
druks (96 pagina's) en wordt den abonnees per
post toegezonden. (Verzendkosten f 0.40 p. jaar.)
— *De abonnementsprijs* bedraagt voor het binnen-
land f 15.— per jaar, desgewenscht betaalbaar
in vier termijnen; voor het buitenland f 20.— per
jaar. *Leden der S.D.A.P.* in Nederland kunnen
zich rechtstreeks bij de uitgeefster of door bemid-
deling van hun afdeulingsbrochurenhandelaar
abonneeren voor f 12.— per jaar. Over het ver-
schuldigde wordt *bij vooruitbetaling* per post
beschikt met verhooging van dispositiekosten.
— *Afzonderlijke nummers* zijn, voor zover de
voorraad strekt, verkrijgbaar voor f 1.50, *pracht-*
banden voor den volledige jaargang voor f 1.25
per stuk, franco per post f 1.35.

Amsterdam

N.V. Boekhandel en Uitgevers-Mij. „Ontwikkeling”

Gedrukt ter Drukkerij „Vooruitgang”
Keizersgracht 378 - Amsterdam
